

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/33/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217699
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné Námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 10. decembra 2013 pod č. k. 14C/102/2013-49 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 125 eur z titulu majetkovej škody a z titulu nemajetkovej ujmy 385 eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice tým, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až 27.01.2009 vydaním poverenia s omeškaním viac ako 7 mesiacov.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako aj ust. § 17, § 19 a § 41 až § 44 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Z hľadiska skutkového mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde v Leviciach pod sp. zn. 9Er/1001/2008 podal súdny exekútor žiadosť na základe návrhu oprávneného na udelenie poverenia dňa 06.11.2008 a exekučný súd vydal poverenie dňa 28.01.2009. Súd v tomto prípade skúmal, či exekučný súd dodržal zákonnú 15-dňovú lehotu, z akého dôvodu nebola dodržaná, a je tu existencia dôvodu na náhradu škody a či vôbec nejaká škoda vznikla. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ zák. č. 233/1995 Z. z. (účinného do 31.05.2010) bolo v čase podania návrhu na vydanie poverenia možné vydať poverenie na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Podľa názoru navrhovateľa je rozhodcovský rozsudok exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku novelou účinnou od 01.06.2011. Takáto novela by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písm. i/. Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písm. d/ svedčí aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Novela č. 144/2010 Z. z. sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. V čase podania návrhov na vydanie poverenia, lehotá na vydanie poverenia v

prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody - citované ustanovenie platné od 01.01.2013. Aj keď žaloba bola podaná v roku 2012, súd je toho názoru, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia, pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania. V ďalšej časti svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, žiadnym spôsobom nepreukázal zníženie svojho majetku a nebola tiež preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním odporcu. V danom prípade bolo rozhodnutie vydané exekučným súdom po 2 mesiacoch, pričom táto skutočnosť automaticky nemôže mať za následok, že žalobcovi v dôsledku uvedeného postupu vznikla škoda. Zároveň v danej veci neboli konštatované zbytočné prieťahy v konaní, či nečinnosť súdu. Majetková škoda nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej či primeranej lehoty. Súd nemal dôvod, aby sa nejakou výškou škody zaoberal, ani výškou nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ a to zodpovednosť odporcu pre uplatňovanú ujmu. Ďalej uviedol, že návrh navrhovateľa nie je premlčaný. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže mu žiadne trovy nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Prvostupňový súd rozhodol v merite na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou, obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Tiež znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, keď zamietol znalecké dokazovanie, na čo nemal žiadne dôvody. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. V závere uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky v ust. § 213 ods. 2 - 7 (§ 213 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Navrhovateľ zdôvodnil svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP tým, že mal za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to k vade konania spočívajúcej v odňatí možnosti

účastníkovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetom dôvodu odvolania sú tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k skutočnosti, že zákon vyššie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaným mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Navrhovateľ v dôvodov svojho odvolania ani nezdôvodnil, v čom videl uvedenú vadu konania. Odvolací súd preto podrobil preskúmaniu odvolací dôvod navrhovateľa a dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v priebehu konania nedopustil žiadnej vady namietanej navrhovateľom v dôvodoch svojho odvolania. Vzhľadom k tomu, že nezistil vady konania, pre ktoré by musel zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa podrobil ho meritórnemu preskúmaniu a zaoberal sa ďalšími dôvodmi odvolania navrhovateľa, spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a následne vec nesprávne právne posúdil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresný súd Topoľčany dňa 06.11.2008. Následne exekučný súd vydal súdnemu exekútorovi poverenie dňa 28.01.2009.

Navrhovateľ sa domáhal svojho nároku titulom, že nebolo vydané rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na tom, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia ustanovená v § 44 ods. 2 zák. č. 233/2005 Z. z. neplatí od 01.06.2010, pretože rozhodcovský rozsudok bol exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d/ a novela zák. č. 144/2010 Z. z. sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. K vydávaniu poverení na základe exekučného rozsudku dochádzalo a dochádza podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Odvolací súd sa s takýmto názorom prvostupňového súdu nestotožnil. Z ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku platného do 31.05.2011 vyplýva, že podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených a podľa písm. i/ iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon. Od 01.06.2011 bolo novelizované citované znenie tak, že do písm. d/ bolo zakotvené: vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, písm. i/ citovaného ustanovenia zo stalo bez zmeny. Predtým však zákonodarca zmenil ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Do 31.05.2010 ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvádzalo, že súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Novelou uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2010 zákonodarca upravil citované ustanovenie tak, že doplnil za znenie do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Z uvedeného postupu zákonodarca vyplýva, že od 01.06.2010 zrušil lehotu na vydanie poverenia v prípade, ak je exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Až následne v roku 2011 upravil ust. § 41 ods. 12 písm. d/ tak, že za exekučné tituly sa považujú vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Z uvedeného dôvodu má odvolací súd za to, že až do novely do 31.05.2011 boli exekučnými titulmi rozhodcovské rozsudky aj podľa § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku.

Odvolací súd ďalej poznamenáva, že zdôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu v tejto časti s poukazom na komentár § 44 Exekučného poriadku na zdôvodnenie spätnej retroaktivity zdôvodnené prvostupňovým súdom sa v komentári nenachádza.

Preto sa nestotožnil s názorom prvostupňového súdu, že v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie 15-dňová lehota na vydanie poverenia neexistovala.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu prvého stupňa 06.11.2008 a súd prvého stupňa poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie dňa 28.01.2009. Odvolací súd i napriek tomu, že došlo k prekročeniu lehoty stanovenej v § 44 ods. 2 EP je toho názoru, že táto skutočnosť nemala za následok vznik škody a následne aj nemajetkovej ujmy.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: a/ nesprávny úradný postup, b/ vznik škody, c/ príčina súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na navrhovateľovi. Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánov verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z úvahy funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomoci orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne, ak ide o nečinnosť pri výkone úradnej moci.

Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v jeho rozhodnutí v tom, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku škody, a preto jeho námietky uvádzané v odvolaní sú irelevantné. Taktiež je potrebné súhlasiť s tým, že navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľ ničím nepredložil a nepreukázal. Keďže nebol preukázaný vznik škody, nebolo už potrebné ďalej sa zaoberať ani príčinnou súvislosťou medzi postupom súdu prvého stupňa v exekučnom konaní a eventuálnym vznikom škody ale nemajetkovej ujmy.

Pokiaľ ide o aplikáciu súdom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., odvolací súd zistil, že interpretácia tohto ustanovenia prvostupňovým súdom bola ním odôvodnená v rámci všeobecného prehľadu skúmania existencie priesťahov v súdnom konaní. Na predmetné ustanovenie prvostupňový súd poukázal v rámci prehľadu tohto ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z. pred 01.01.2013 a po 01.01.2013 a skúmania otázky podmienok vzniku priesťahov. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov je kompetentný preskúmať Ústavný súd na podklade sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na priesťahy. Odvolací súd sa s takýmto právnym posúdením súdu prvého stupňa plne stotožňuje. Opačný význam by totiž znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných priesťahov. Pokiaľ by konajúci súd o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných priesťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy preskúmali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve.

Ďalším dôvodom odvolania navrhovateľa bolo zamietnutie návrhu prvostupňovým súdom založeným na nedôveryhodnosti údajov. Odvolací súd sa s takýmto odvolacím dôvodom vôbec nestotožnil, pretože prvostupňový súd vo veci vykonal riadne dokazovanie, oboznámil sa s obsahom celého spisu exekučného súdu, správne zistil skutkový stav, použil správny právny predpis a správne ho aj aplikoval na daný prípad. Svoje rozhodnutie nezaložil na uvedenom dôvode tvrdenom navrhovateľom v dôvodoch svojho písomného odvolania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP, v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v súvislosti s odvolacím konaním mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.